

Femavsnittsartikkel med KI-støtte

Dette er en skriveoppgave der elevene skal skrive en fem-avsnittsartikkel steg for steg. Hvert trinn er laget for å hjelpe elevene til å utvikle sine skriveferdigheter på en strukturert måte, fra valg av emne til evaluering av den ferdige teksten.

Ta stilling til:

- Om/hvordan kunstig intelligens (KI) skal brukes som hjelpemiddel i skriveprosessen. Fjern eventuelt de alternativene av trafikklyset som ikke er aktuelle, eller bruk dem som utgangspunkt for diskusjon med elevene, og bli enige med dem om hvordan oppgaven skal gjennomføres. Hvilke ferdigheter du vil at elevene skal jobbe med
- Hvilke muligheter du har for å begrense KI bruk i deler av oppgaven, om du velger det
- Hvordan elevene skal dokumentere egen KI-bruk og egne refleksjoner (se for eksempel her: <https://gryjacobsen.com/aerlig-bruk-kunstig-intelligens/>)

Denne veiledningen kan også brukes som øving, før du tester elevenes ferdigheter i en vurderingssituasjon uten hjelpemidler.

01 Dagsaktuelt emne

Oppgave

Lag liste over 5 dagsaktuelle emner som ofte omtales i media. Dette gir deg et utgangspunkt for valg av tema til din artikkel.

Formål

Du skal bli bevisst på aktuelle samfunnstemaer og trene evnen til å identifisere emner som egner seg for debatt og meningsutveksling.

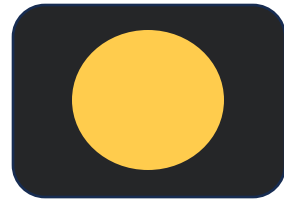
Fremgangsmåte

Se gjennom aviser, nettaviser og nyhetssendinger. Noter ned emner som diskuteres ofte og som vekker engasjement i samfunnet.

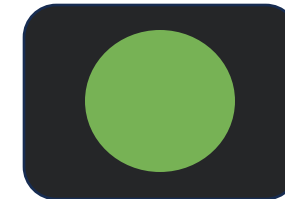
Bruk av KI:

Du kan ikke bruke KI. Du skal teste egen ferdighet i å identifisere aktuelle emner.

Du kan bruke KI til å be om forslag til emner. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine. Forslag til ledetekst: "Lag en liste over 5 dagsaktuelle emner som ofte omtales i media og som egner seg for en debattartikkel på TRINN i FAG/om TEMA"

Du kan bruke KI fritt til å generere aktuelle emner. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine.

02 Velg tema for debatt

I denne fasen skal du spisse fokuset ditt og velge et konkret tema for teksten din. Dette er en viktig del av prosessen fordi et godt definert tema gjør det lettere å forme en klar problemstilling senere.

Velg et emne fra listen din

Bestem deg for hvilket av de 5 emnene du ønsker å jobbe videre med.

Finn et relevant tema

Innenfor emnet du har valgt, identifiser et spesifikt tema som engasjerer deg.

Bestem målgruppe

Tenk over hvem du skriver for - dette påvirker både språk og argumentasjon.

Bruk av KI:

Du kan ikke bruke KI. Du skal teste egen ferdighet i å velge relevant tema.

Du kan bruke KI til å be om forslag til tema innen et emne du selv har valgt. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine. Forslag til ledetekst: "Lag liste over dagsaktuelle tema innen (sett inn emne) som kan egne seg for debatt."

Du kan bruke KI fritt til å finne og formulere aktuelle debattertema. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine.

03 Lag problemstilling

Problemstillingen er selve kjernen i artikkelen din. En god problemstilling er presis, avgrenset og egnet for diskusjon. Den bør formuleres slik at den lar seg besvare innenfor rammen av en fem-avsnittsartikkel.

Hva er en god problemstilling?

- Konkret og tydelig formulert
- Fokuseret på ett spesifikt aspekt
- Åpner for argumentasjon
- Relevant for målgruppen

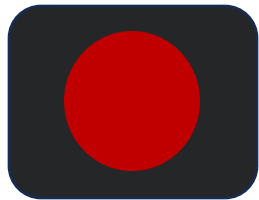
Eksempler på problemstillinger – er disse avgrenset nok?

- "Bør Norge innføre flere bilfrie soner i bysentrum?"
- "Er strengere straffer løsningen på ungdomskriminalitet?"
- "Hvordan påvirker sosiale medier unges selvbilde?"

Unngå

- For brede problemstillinger
- Ja/nei-spørsmål uten rom for nyanser
- Problemstillinger som krever faktakunnskap du ikke har

Bruk av KI:

Du kan ikke bruke KI til utforming av problemstilling. Du skal teste egen ferdighet i å formulere gode problemstillinger.

Du kan kun bruke KI til å sjekke egenprodusert problemstilling. Forslag til ledetekst: "Er problemstillingen (sett inn her) en god problemstilling for å skrive en artikkel for debatt? Hvorfor/hvorfor ikke"

Du kan bruke KI fritt til å utforme og vurdere problemstillinger. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine.

04 Argumenter for og imot

I denne fasen skal du utvikle argumenter både for og imot saken, før du bestemmer deg for hvilken side du vil argumentere for i artikkelen din. Dette er grunnlaget for en balansert og overbevisende tekst.

- Skriv 4 argumenter FOR saken

Tenk grundig gjennom hvilke argumenter som støtter ditt syn på problemstillingen.

- Skriv 4 argumenter MOT saken

Forsøk å forstå motargumentene, selv om du personlig er uenig i dem.

- Velg side i debatten

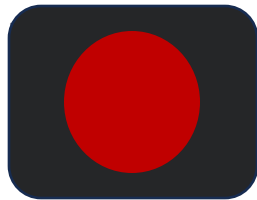
Bestem deg for om du vil argumentere for eller imot saken i artikkelen din.

- Velg ut de beste argumentene

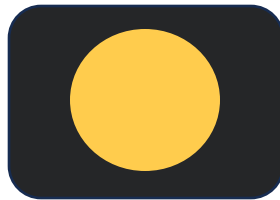
Plukk de tre sterkeste argumentene du vil bruke i artikkelen.

- Finn kilder som støtter argumentene

Noter ned hvilke kilder som underbygger argumentene dine for å styrke troverdigheten.

Du kan ikke bruke KI til utforming av argumenter. Du skal jobbe med egen ferdighet i å utvikle argumenter.

Du kan bruke KI til å sjekke egenproduserte argumenter og til å lete etter kilder. Vurder forslagene til KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine. Husk å sjekke kildene nøye. Forslag til ledetekst: "Er argumentet mitt (sett inn her) et godt argument?" eller "Vis meg nettsider som støtter argumentet mitt (sett inn her)"

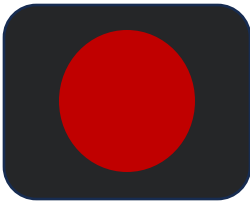
Du kan bruke KI fritt. Vurder forslagene til KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine. Husk å sjekke kildene nøye. Forslag til ledetekst: "Lag 4 forslag til argumenter for og 4 argumenter mot (sett inn tema). Til hvert argument, vis kilder som støtter argumentet."

05 Disposisjon

Lag en disposisjon i stikkordsform som viser hva hvert avsnitt skal inneholde.
Her får du noen forslag til setningsstartere:

Innledning	"I denne teksten skal jeg ..."
Første avsnitt	"For det første..." (1. argument)
Andre avsnitt	"For det andre..." (2. argument)
Tredje avsnitt	"Til slutt..." (3. argument)
Avslutning	"På bakgrunn av dette, ..."

Bruk av KI for disposisjon:

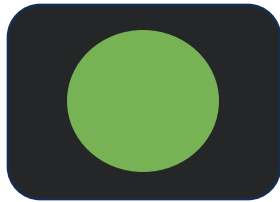

Du kan ikke bruke KI til utforming av disposisjon. Nå skal du øve på å planlegge teksten din selv, ut fra problemstillingen din og argumentene du har funnet.

Du kan bruke KI til å sjekke disposisjonen etter at du har laget et forslag selv. Vurder forslagene fra KI kritisk, og vær klar til å begrunne valgene dine.

Forslag til ledetekst: "Er min disposisjon til en femavsnittsartikkel god nok for videre arbeid? Hvordan kan den eventuelt bli bedre? Gi meg råd, men ikke skriv disposisjonen for meg"

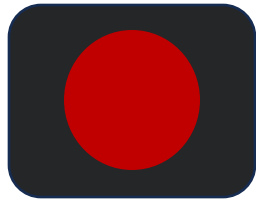
Du kan bruke KI fritt. Vurder forslagene fra KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine.

Forslag til ledetekst: "Lag forslag til disposisjon for en femavsnittsartikkel om (ditt tema) med disse argumentene: (lim inn argumentene du har valgt)."

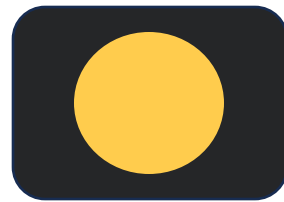
06 Skrivefase

1. Skriv en innledning som presenterer tema og problemstilling.
2. Utform hoveddel med tre avsnitt, der hvert avsnitt begynner med en temasetning.
3. Skriv en avslutning som oppsummerer argumentene dine.
4. Lag en interessant overskrift som fanger leserens oppmerksomhet.

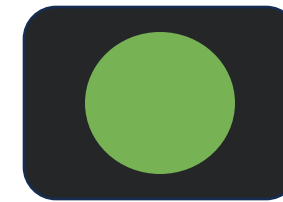
Bruk av KI for skrivefasen:

Du kan ikke bruke KI til skriving av artikkelen. Du skal trene på egne ferdigheter i å utforme tekst og lage struktur og flyt i teksten.

Du kan bruke KI til språkvaske og sjekk av sjanger/problemstilling. Vurder forslagene til KI kritisk og vær klar til å begrunne valgene dine. Forslag til ledetekst: "Gå gjennom teksten min og vurder ordvalg, grammatikk og setningsstruktur. Pek ut områder for forbedring, men ikke skriv teksten for meg. "

Du kan bruke KI fritt. Vurder forslagene til KI kritisk, og vær klar til å begrunne valgene dine. Forslag til ledetekst: "Lag 2 ulike forslag til femavsnittsartikkel basert på min disposisjon."

07 Evaluering av egen tekst

Evaluering er en viktig del av skriveprosessen. I denne fasen skal du vurdere din egen tekst kritisk for å se om den oppfyller kravene til en god fem-avsnittsartikkel. Dette hjelper deg å bli bevisst på hva som fungerer og hva du kan forbedre til neste gang.

Sjekk sjanger og struktur

- Har jeg tydelige temasetninger i hvert avsnitt?
- Holder jeg meg til ett tema per avsnitt?
- Har jeg tydelige overganger mellom setninger og avsnitt

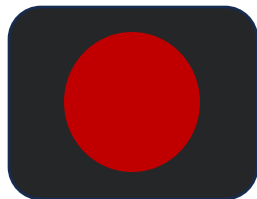
Vurder argumentasjonen

- Kommer argumentene mine tydelig fram?
- Underbygger jeg argumentene mine godt nok?
- Svarer jeg på problemstillingen?

Tenk på mottakeren

- Kommuniserer teksten godt til den valgte målgruppen?
- Er språket tilpasset mottakeren?
- Vil teksten engasjere leseren?

Bruk av KI:

Du kan ikke bruke KI. Du skal teste egen ferdighet i å evaluere tekst.

Du kan bruke KI til å be om tilbakemelding på teksten din etter avtale med læreren din. Bruk et eller flere av punktene over som ledetekst, deretter limer du inn teksten din. Vurder forslagene fra KI kritisk, og vær klar til å begrunne valgene dine.

Du kan bruke KI fritt til å få omfattende tilbakemelding på alle deler av teksten din. Bruk et eller flere av punktene over som ledetekst, deretter limer du inn teksten din. Vurder forslagene fra KI kritisk, og vær klar til å begrunne valgene dine.

Vurderingskriterier for KI-støttede oppgaver

Vurderingskriterier bør skille tydelig mellom teknisk KI-kompetanse og faglig innsikt. Under ser du et eksempel på hvordan slike kriterier kan utformes for en oppgave. Du kan bruke noen eller alle som et supplement til oppgavens generelle vurderingskriterier. Du kan også finne mer informasjon her: <https://gryjacobsen.com/vurdering-med-ki>

	1	2	3	4	5	6
Selvstendighet	Bruker KI på områder der det ikke er tillatt	Lite selvstendig bruk av KI	Bruker KI i tråd med grunnleggende retningslinjer for oppgaven	Bruker KI hensiktsmessig og i tråd med retningslinjene for oppgaven	Bruker KI meget selvstendig og kreativt innenfor rammene for oppgaven	Bruker KI på en innovativ og utforskende måte som styrker arbeidet
Dokumentasjon av og refleksjon over KI-bidrag	Ingen dokumentasjon av KI-bruk	Mangler eller har meget mangelfull dokumentasjon av KI-bruk	Dokumenterer KI-bruk på en enkel måte	Dokumenterer KI-bruk tydelig og systematisk	Dokumenterer KI-bruk grundig og reflektert	Dokumenterer og reflekterer over KI-bruk på en fremragende måte
Kritisk vurdering av KI-bidrag	Viser ingen selvstendig vurdering av KI-generert innhold	Viser svært begrenset evne til kritisk vurdering av KI-generert innhold	Viser noe evne til kritisk vurdering av KI-generert innhold	Viser god evne til kritisk vurdering av KI-generert innhold	Viser meget god evne til kritisk vurdering av KI-generert innhold	Viser fremragende evne til kritisk vurdering av KI-generert innhold
Videreutvikling av KI-bidrag	Ukritisk bruk av KI uten egen bearbeiding	Minimal egen bearbeiding av KI-generert materiale	Bearbeider KI-generert innhold, men på en begrenset måte	Bearbeider KI-generert innhold på en selvstendig måte	Videreutvikler KI-generert innhold på en selvstendig og kreativ måte	Videreutvikler KI-generert innhold på en særdeles selvstendig og kreativ måte